

Ouderenzorg in kaart: ruim 120.000 extra ouderen hebben in 2040 verpleegzorg nodig

Voor het eerst is er een compleet beeld van de huidige en benodigde capaciteit van de verpleegzorg voor ouderen in Nederland. Zorgkantoren, verantwoordelijk voor de uitvoering van de langdurige zorg, hebben dit voor alle regio's in kaart gebracht. Hieruit blijkt dat in 2040 ruim 120.000 meer ouderen zorg nodig hebben dan het huidige aantal ouderen dat deze zorg nu krijgt. Zorgkantoren hebben de regionale capaciteitsplannen op 16 december aangeboden aan Hugo de Jonge, minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Zij benadrukken daarmee de urgentie van de grote opgave waarvoor alle partijen in de langdurige zorg de komende jaren staan.

Vrijwel alle regio's in Nederland krijgen in de komende 20 jaar te maken met een verdubbeling van het aantal ouderen. Ook de zwaarte van de benodigde verpleegzorg neemt toe. Het is voor zorgkantoren nu al uitdagend om voor alle ouderen die zorg nodig hebben een geschikte plek te vinden; op dit moment staan ongeveer 20.000 ouderen op de wachlijst voor een plek in het verpleeghuis. Regio's hebben daarnaast specifieke opgaven door het verschil in samenstelling van de bevolking. Zo heeft regio Zuid-Limburg nu het hoogste percentage 75-plussers (10,6%) en Amsterdam het laagste (4,9%). Het landelijk beeld en de regionale capaciteitsplannen zijn te vinden op de website van Zorgverzekeraars Nederland.

Regionale samenwerking

Zorgkantoren willen op basis van de regionale capaciteitsplannen in gesprek met zorgaanbieders en gemeenten over het organiseren van voldoende en passende verpleegzorg in de regio. Met aanbieders worden deze gesprekken al langer gevoerd en in sommige regio's vinden ook al gesprekken plaats met gemeenten. De regioplannen laten zien dat het ook van belang is om snel in gesprek te gaan met wethouders over de bouw van geschikte woningen en verpleeghuizen. Daarbij moet rekening worden gehouden met de trend dat steeds meer ouderen langer thuis blijven wonen: alleen al in de afgelopen twee jaar steeg het aantal ouderen dat zorg in de eigen omgeving kreeg met 3%. Zorgkantoren moedigen daarnaast de ontwikkeling en toepassing van digitale zorg aan, daar waar dat van meerwaarde is. Op deze manier dragen zij bij aan toekomstbestendige verpleegzorg in een krappe arbeidsmarkt voor zorgpersoneel.

Oproep

Zorgkantoren hebben de verantwoordelijkheid om de langdurige zorg van goede kwaliteit, toegankelijk en betaalbaar te houden. In opdracht, en met budget van het ministerie van VWS, kopen zij deze zorg in. Zij zien dat hun taak onder toenemende druk staat en waarschuwen dat de komende jaren extra hoge investeringen en zorguitgaven nodig zijn om te kunnen blijven voorzien in de vraag naar verpleegzorg voor ouderen. Zij roepen dan ook alle betrokken partijen in de langdurige zorg op om een extra stap te zetten om over vier jaar 25.000 extra ouderen van zorg te kunnen voorzien. Aan het kabinet vroegen de zorgkantoren eerder al om duidelijkheid over de beschikbare financiering voor de langdurige zorg tot en met 2025. De extra zorgkosten voor die periode zijn jaarlijks bijna 2,5 miljard euro. Daarbij komt nog eens bijna 5 miljard euro aan eenmalige investeringen in vastgoed, exclusief grondkosten, als al deze ouderen zorg in een verpleeghuis moeten krijgen. Voor de periode tot en met 2040 gaat het om respectievelijk 12 en 24 miljard euro.